

fulde kunne modtage Midler paa Sparekasfevilkaar, som de maatte betalte $\frac{1}{2}$ pSt. over deres sædvanlige Rente. Men ogsaa under sædvanlige jevne og dagligdags Vilkaar kan en Sparekasse have stor Interesse i at staa frit paa dette Punkt. Det hænger noget sammen med Sparekassernes Forhold til de store Indstud, som f. Ex. det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) var saa bange for, og som han kaldte illegitime Sparekasfebidler. Jeg tror nu ikke, at nogenjomhelt Midler, der indstydtes i Sparekasser, kunne kaldes illegitime Midler. Jeg tror, det maa fastholdes, at Sparekasserne skulle have Lov til at bemægtige sig alle de Midler, de kunne faae Jingre i. At Sparekasserne skulde have Grund til at styde de store Kapitaler fra sig, kan jeg ikke indse. Det er dog sikkert, at de store Kapitaler ere for en Sparekasse de allerbedste Kapitaler, forudsat at det samtidig er rolige Penge; store og rolige Pengesummer er Noget, en Sparekasse maa lægge sig efter med største Begjærlighed. Det er de store Kapitaler, der give den billigere Administration, Noget, vi maa vente, Sparekasserne ville lægge megen Vægt paa. At de samtidig ved passende Opsigelsesfrister bør sørge for, at disse Penge blive nogenlunde rolige, er en anden Sag, og det antager jeg ogsaa, Sparekasserne ville vide at sørge for, uden at man behøver at paalegge dem det. Jeg vil endog ogsaa sige, at de store Indstud i Sparekasserne komme de smaa Indstud tilgode; det er kun ved Hjælp af de store Indstud, at Sparekasserne have været istand til at give de smaa Sparere en saadan Rente som den, de give dem i dette Dieblit. Nei, dersom man vil tænke paa at spare den oprindelige Tanke med Sparekasserne ud i Verden, kan man ikke gjøre det paa den Maade, at man kuldkaster det bestaaende betydningsfulde Institut, vi nu have; da maa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds følge den Anvisning, som det ærede Medlem for Nørre-Sundby (Suel) gav, da maa vi ved Siden af de nuværende Kreditinstituter have Statssparekasser for Smaaafolk. Vil man have fuldstændig, absolut Sikkerhed for Smaaafolks Sparepenge, er der ingen anden Vej end denne, man maa da følge Englands Exempel. Men dertil vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at det ikke for Staten er nogen meget behagelig Opgave, og for Sparerne har det ogsaa sine Ulemper. De engelske Postsparekasser have — det behøver ikke at fremhæves — ikke den fjerneste Lighed med det, vi her

kalde Sparekasser; de engelske Postsparekasser ere Regjeringsanstalter, som modtage smaa Beløb indenfor en snever Grændse og give en meget ringe Rente, — saavidt jeg husker, er det $2\frac{1}{2}$ pSt. Men uagtet denne ringe Rente lider Staten stadigt Tab; det er en Velgjørenhedsanstalt overfor de ubemidlede Folk, hvem man paa denne Maade vil sikke et Opbevaringssted for deres Penge, men altsaa Noget, der ikke paa nogen Maade kan jevnføres eller stilles op, naar der tales om danske Sparekasser.

Det er lidet tiltalende at begynde en fornyet Gjennemgang af dette Lovforslags Enkeltheder udenfor de Bestemmelser, jeg har tilladt mig at nævne; de ere allerede saa tilstrækkelig gennemgaaede og kritiserede, at der vanskeligt vil staa noget Nyt tilbage. Jeg vil indlertid for mit Vedkommende dog lidt stærkere fremhæve det virkelige Indhold af § 1. Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Alberti), kaldte denne Paragraf en mager Paragraf; i visse Henseender kan han have Ret deri, men i andre Henseender tror jeg, man kan kalde den en meget fed Paragraf. Denne Paragraf opsluger jo hele Lovens øvrige Indhold ved sin Bestemmelse om, at „Stadsfæstelse kan ikke meddeles paa nogen Vedtægt, der indeholder Bestemmelser, som stride mod denne Lovs Forskrifter.“ Derved giver den jo slet ikke nogen Regel for, naar Stadsfæstelsen skal gives; ifølge denne Lov kan den ærede Minister ganske vist ikke give Stadsfæstelse for en vis Klasse af Sparekasser, nemlig dem, hvis Vedtægter stride mod denne Lov, men hvis en Sparekasse indretter sig saaledes, at den er i Overensstemmelse med denne Lov, kan han godt negte Stadsfæstelsen, naar den ikke er i Overensstemmelse med hans Opfattelse af, hvordan en Vedtægt skal være. Det forekommer mig at være en meget væsentlig Sag, at det i Virkeligheden herefter er den meget ærede Minister, der bestemmer alle Vedtægterne for Sparekasserne, ikke blot for de fremtidige, men ogsaa for de nuværende Sparekasser ifølge Indholdet af § 1. Stulle vi have en saadan Bestemmelse, tror jeg, den maatte lyde saaledes: Stadsfæstelse kan ikke negtes paa en Vedtægt, der stemmer med denne Lov; saaledes som Bestemmelsen nu er affattet, kunne vi ganske vist spare os Uleiligheden med at drøfte de enkelte Punkter i § 2 og med at stemme dem ud; thi selv om vi gjøre dette, er der slet ingen Sikkerhed for, at de ikke komme op igjen i § 1. Kaste vi dem ned ad Hovedtrappen, er der